

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 024570 24 U
Tuzla, 23.12.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, sudija Amira Ferizbegović, uz sudjelovanje zapisničara Nine Stjepanović, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužitelja Udruženje građana „Ne diskriminacija, ne mobing“, koje zastupa predsjednik Emir Boraković, protiv akta tuženog, Ministarstva unutrašnjih poslova TK-a, broj 08-03-03.2-3-9/24 od 13.02.2024 godine, u upravnoj stvari pristupa informacijama, dana 23.12.2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA, pa se osporeni akt tuženog koji je bliže opisan u uvodu presude, kao i prvostepeni akt Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona broj 08-01-03.2-3-945/23 od 05.01.2024. godine, PONIŠTAVAJU i predmet vraća tuženom na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužitelj je dana 18.03.2024. godine, ovom sudu podnio dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt pobija zbog toga, što akt sadrži nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti, ili ga čine ništavim, i što u aktu nije pravilno primjenjen zakon, propis zasnovan na zakonu, ili opći akt.

Tužbom se predlaže da sud donese presudu kojom će usvojiti tužbu, poništiti osporeno rješenje i riješiti upravnu stvar u skladu sa odredbom člana 36. stav 3. Zakona o upravnim sporovima F BiH, zatim tužitelj predlaže da sud obaveže tuženog da snosi troškove upravnog spora i to troškove takse na tužbu i na presudu, u smislu odredbe člana 55. Zakona o upravnim sporovima F BiH, u vezi sa odredbama članovima 386. i 398. Zakona o parničnom postupku F BiH.

Tužba je osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja, pa je, cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, kao i sve odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja u spisu slijedi, da je osporenim aktom odbijena kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja tuženog broj 08-01-03.2-3-945/23 od 05.01.2024. godine, kojim je tužitelj u stavu I obavješten da zahtjev kojim su se obratili tuženom, ne može biti obrađen iz razloga što ne sadrži valjan dokaz o postojanju svrhe i pravnog osnova za korištenje ličnog podatka, a zatim je u stavu II navedeno da „vaš preinačeni zahtjev smatrat će se novim zahtjevom“.

Iz činjenica predmeta slijedi: da se tužitelj obratio tuženom zahtjevom (bez navođenja datuma), da mu se dostave podaci, da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, kao javni organ sklapao ugovore o zakupu poslovnih prostora sa fizičkim ili pravnim licima, zatim koji su pravni osnovi, na osnovu kojih su se sklapali ti ugovori, te ukoliko su postojale navedene vrste ugovora, tužitelj moli tuženog da mu se dostave kopije tih ugovora kao i dokumenti pravnih osnova za

ugovaranje istih; da je predmetni zahtjev prvostepeni organ ocijenio kao podnesen u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine; da je prema navođenju prvostepenog organa isti ispitan u skladu sa odredbom člana 11. stav 3. istog Zakona; da cijeneći, da podaci koji se traže zahtjevom sadrže lične podatke koji se odnose na fizička lica, prvostepeni organ u skladu sa odredbom člana 54. Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine smatra da su pomenute odredbe tog Zakona lex specialis u odnosu na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine; da prvostepeni organ u sadržaju obrazloženja prvostepenog rješenja dalje citira odredbu člana 17. stav 2. i 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine, pa cijeneći te odredbe zaključuje, da tužitelj nije dostavio valjan dokaz o postojanju svrhe i pravnog osnova za dostavljanje traženih – ličnih podataka „(akt nadležnog suda kojim je naloženo dostavljanje traženih podataka ili drugi akt kojim tužitelj dokazuje da je u toku sudski postupak, odnosno drugi akt iz kojeg proizilazi pravni interes tužitelja, a iz kojeg je vidljivo da je tužitelj ovlašten raspolagati naprijed traženim podacima ili neki drugi dokument lično potpisan od strane nosioca podataka kojim se potvrđuje da su saglasni, da tužitelj raspolaže njihovim ličnim podacima)“; da po mišljenju prvostepenog organa tužitelj traži dostavljanje podataka koji predstavljaju lične podatke koji se odnose na fizička lica, a koji podaci se shodno odredbama člana 17. stav 2. i 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine trećoj strani mogu dostaviti samo na osnovu pismenog zahtjeva treće strane, ali samo ukoliko je to potrebno da bi se obavili poslovi u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarili zakoniti interesi treće strane, te ukoliko pismeni zahtjev sadrži svrhu i pravni osnov za korištenje traženih podataka; da u konkretnom slučaju tužitelj nije naveo bilo koju konkretnu činjenicu iz koje proizilazi da su mu traženi podaci potrebni, da bi se obavili poslovi u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarili zakoniti interesi treće strane, niti je u zahtjevu navedena svrha i pravni osnov za korištenje traženih podataka.

Zbog iznesenog, odnosno zbog odsutnosti uslova utvrđenih članom 11. stav 2. i 3. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa odredbom člana 17. stav 2. i 3., te člana 12. stav 1. i 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine, prvostepeni organ je donio odluku kao u dispozitivu rješenja.

Protiv pomenutog prvostepenog akta tužitelj je tuženom podnio žalbu, koju je tuženi odbio smatrajući da je prvostepeni akt u svemu pravilan i zakonit.

Imajući u vidu izloženo, sud je ocijenio da materijalno i procesno pravo u konkretnom slučaju nije pravilno primjenjeno.

Naime, odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 32/01 i 48/11, u daljem tekstu: Zakon o slobodi pristupa informacijama), koje su relevantne za rješavanje predmetnog upravnog spora, propisano je:

Član 4.

Pravo pristupa

Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da te informacije saopšti. Pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 5.

Utvrdjivanje izuzetaka

Tražena informacija biće utvrđena izuzetom od saopštavanja na osnovu ocjene svakog pojedinačnog slučaja, samo ako nadležni javni organ:

- 1) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. i 8. ovog zakona za cijelu ili dio informacije i

2) utvrdi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9. ovog zakona, da saopštavanje informacije nije u javnom interesu.

Član 6.

Izuzeci u vezi sa djelokrugom javnih organa

Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak u slučajevima kada se saopštavanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete za sljedeće legitimne ciljeve Federacije:

- 1) interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti,
- 2) sprečavanje kriminala i otkrivanje kriminala,
- 3) zaštita postupka donošenja odluka u javnom organu, uključujući davanje mišljenja, savjeta ili preporuka bilo da se radi o licu zaposlenom u javnom organu ili drugom licu koje radi za ili u ime javnog organa, s tim da to ne obuhvata činjenicne, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Član 7.

Izuzetak u vezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

(1) Kada nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, bez odlaganja pismeno obavještava trecu stranu o pojedinostima zahtjeva i upozorava je da će se tražena informacija saopštiti, ako u roku od 15 dana od dana prijema ovog obavještenja pismeno ne odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim saopštavanjem mogla nastupiti šteta.

(2) Nakon prijema odgovora u smislu stava 1. ovog člana, nadležni javni organ utvrdiće izuzetak od saopštavanja tražene informacije.

Član 8.

Izuzetak kod zaštite privatnosti

Nadležni javni organ utvrđuje izuzetak od saopštavanja tražene informacije, ako osnovano utvrdi da informacija uključuje lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica.

Član 9.

Ispitivanje javnog interesa

(1) Nadležni javni organ saopštava traženu informaciju, bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa čl. 6., 7. ili 8. ovog zakona, ako je to opravdano javnim interesom. Pri tome uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteci iz saopštavanja informacije.

(2) Prilikom donošenja odluke da li je saopštavanje informacije opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmatra okolnosti naročito uključujući: svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, nepravde, zloupotrebe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti, neovlaštenog korištenja javnih fondova, opasnosti po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

(3) Ako se utvrdi da je saopštavanje tražene informacije, koju je nadležni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. i 8. ovog zakona u javnom interesu, nadležni javni organ rješenjem obavještava trecu stranu da će informaciju saopštiti po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojem se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe, kao i uputu o pravu obracaanja instituciji Ombudsmena Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ombudsmen), sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

Član 10.

Razdvajanje informacije na dijelove

Ako je dio tražene informacije utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ izdvaja taj dio i saopštava ostatak informacije, osim ako uslijed ovog razdvajanja informacija nije postala nerazumljiva.

Član 11.

Podnošenje zahtjeva

- (1) Zahtjev za pristup informacijama podnosi se onom javnom organu za koji podnosilac zahtjeva vjeruje da je nadležan.
- (2) Zahtjev za pristup informaciji mora:
 - 1) biti u pisanom obliku na jednom od službenih jezika Federacije,
 - 2) dati dovoljno podataka o prirodi i/ili sadržaju informacije, kako bi se omogućilo da javni organ uz razuman napor pronađe traženu informaciju; i
 - 3) sadržavati ime podnosioca zahtjeva i njegovu adresu.
- (3) Ako se zahtjev odnosi na ličnu informaciju podnosioca zahtjeva, zahtjev, pored ispunjavanja uslova u smislu stava 2. ovog člana, može podnijeti samo fizičko lice na koje se zahtjev odnosi, njegov zakonski zastupnik ili lice koje je podnosilac zahtjeva pisano ovlastio za pristup informaciji. Ako zahtjev podnese fizičko lice na koje se zahtjev odnosi, to lice je dužno da potpiše zahtjev i pokaže propisani lični dokument sa fotografijom. Ako zahtjev podnese zakonski zastupnik podnosioca zahtjeva ili lice koje je podnosilac zahtjeva pisano ovlastio za pristup informaciji, to lice dužno je da potpiše zahtjev i pokaže propisani lični dokument sa fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju odnosno punomoc, kao i kopiju ličnog dokumenta podnosioca zahtjeva.
- (4) Javni organ nije ovlašten da ispituje opravdanost ili da zahtjeva obrazloženje zahtjeva.

Iz sadržaja citiranih odredaba člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama proizilazi da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, i da svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da te informacije saopšti, s tim da pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Ograničenja u vezi pristupa informacijama propisana su u odredbama člana 6., 7. i 8. istog Zakona.

U konkretnom slučaju, u sadržaju obrazloženja prvostepenog rješenja navedi se samo da je zahtjev podnesen u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama F BiH, te je isti ispitan u skladu sa odredbom člana 11. stav 3. istog Zakona, i kako je prvostepeni organ ocijenio da podaci koji se traže zahtjevom sadrže lične podatke koji se odnose na fizička lica, u skladu sa odredbom člana 54. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH i odredbe člana 17. stav 2. i 3. istog Zakona zaključuje, da tužitelj nije dostavio valjan dokaz o postojanju svrhe i pravnog osnova za dostavljanje traženih podataka, donio je rješenje kojim je tužitelj obavješten da zahtjev ne može biti obrađen iz razloga što ne sadrži valjan dokaz o postojanju svrhe i pravnog osnova za korištenje ličnog podatka, te „da će se preinačeni zahtjev smatrati novim zahtjevom“.

Po mišljenju suda, drugostepeni organ nije mogao prihvatiti takvo prvostepeno rješenje kao pravilno i zakonito.

Ovo iz razloga što iz sadržaja obrazloženja prvostepenog rješenja proizilazi da je prvostepeni organ utvrdio „da podaci koji se traže zahtjevom sadrže lične podatke, koji se odnose na fizička lica“, ali da prvostepeni organ, nije utvrđivao bilo koje činjenice, niti dao bilo kakvo obrazloženje, koji su to podaci iz zahtjeva tužitelja koji sadrže lične podatke i na koja fizička lica iz zahtjeva se ti podaci odnose.

Nedostatak koji se odnosi na neutvrđivanje činjenica i odsustvo obrazloženja prvostepenog organa u prvostepenom rješenju, koji su podaci iz zahtjeva koji sadrže lične podatke i na koja se to fizička lica odnose iz zahtjeva, po mišljenju suda predstavlja nedostatak koji sprječava ocjenu zakonitosti prvostepenog i osporenog akta, zbog kojeg se isti moraju poništiti, kako bi se u ponovnom postupku utvrdile sve relevantne činjenice za zakonito odlučivanje, budući da je odredbama člana 12. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima propisano, da se upravni akt može

pobijati, ako sadrži takve nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti ili nedostatke koji ga čine ništavnim.

I pored navedenog, sud smatra da se u konkretnom slučaju zahtjev tužitelja ne odnosi na ličnu informaciju podnosioca zahtjeva, koji zahtjev može podnijeti samo fizičko lice na koje se zahtjev odnosi., kako to propisuje odredba člana 11. stav 3. Zakona o slobodi pristupa informacijama, te da se u konkretnom slučaju nije mogla primijeniti ni odredba člana 17. stav 2. i 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine kako je postupio prvostepeni organ.

Ovo iz razloga, što je sud mišljenja, a cijeneći odredbu člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama, da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, kao i da svaki javni organ ima obavezu da te informacije saopšti, da isto može biti ograničeno samo na način i pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom, a ne odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine.

U vezi s tim, prvostepeni organ je mogao u smislu odredbe člana 5. Zakona o slobodi pristupa informacijama, traženu informaciju utvrditi izuzetom od saopštavanja, na osnovu ocjene pojedinačnog slučaja, samo ako utvrdi izuzetak u smislu člana 6., 7. i 8. ovog Zakona, za cijelu ili dio informacije, pa ukoliko prvostepeni organ utvrdi da informacija uključuje lične interese, koji se odnose na privatnost trećeg lica, tada u smislu odredbe člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama utvrđuje izuzetak od saopštavanja tražene informacije.

Međutim, po mišljenju suda, u konkretnom slučaju radi o opravdanom javnom interesu za pristup informacijama i da tužitelj, kao udruženje građana, ima pravo da sazna informaciju, da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, kao javni organ, u skladu sa Zakonom o zakupu poslovnih zgrada i prostorija zaključivao ugovore o zakupu poslovnih prostora, koji su pravni osnovi, na osnovu kojih su se sklapali ti ugovori, te ukoliko su postojale navedene vrste ugovora, da mu se dostave kopije tih ugovora kao i dokumenti pravnih osnova za ugovaranje istih, a sve u skladu sa odredbom člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama.

Pored toga, po mišljenju suda tražene informacije od tužitelja, tuženi može dostaviti tužitelju, tako što će dio, za koji misli da su lični podaci, iste izostaviti, na način da će ih zamagliti ili na drugi način učiniti nevidljivim.

Na kraju, sud primjećuje i da je nerazumljiv stav II prvostepenog rješenja koji glasi da „vaš preinačeni zahtjev smatrat će se novim zahtjevom“.

Ovo iz razloga što u sadržaju obrazloženja nigdje nije navedeno o kojem se preinačenom zahtjevu radi i zašto će se i kada smatrati novim zahtjevom.

S obzirom na izloženo, a pošto ni tužena strana pri donošenju osporenog akta nije vodila računa o naprijed navedenim nedostacima, na osnovu odredaba člana 12. tačka 2. i 4. i člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), valjalo je odlučiti kao u izreci presude.

U ponovnom postupku tuženi je dužan bez odlaganja otkloniti nedostatke na koje se ukazuje ovom presudom, nakon čega će ponovo odlučiti o zahtjevu tužitelja, vodeći računa o pravnim shvatanjima i primjedbama suda u pogledu upravnog postupka sadržanim u presudi.

Z a p i s n i č a r:
Nina Stjepanović, s.r.

S u d i j a:
Amira Ferizbegović, s.r.

IZJAVLJENJE
Predsjednik vijeća sudija

Ovlašteni radnik suda

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.